

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegul penal în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de Maica Nina, prin care se solicită casarea hotărârilor judecătorești, în cauza penală în privința lui Maica Pavel Victor,

A C O N S T A T A T :

1. Maica Pavel a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.03.2015 în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și activități legate de circulația mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

2. Biroul de Probațiune Rîșcani mun. Chișinău a înaintat un demers privind anunțarea în căutare și anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu trimiterea condamnatului Maica Pavel pentru executarea pedepsei neexecutate.

3. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06.06.2016, a fost admis demersul Biroului de Probațiune Rîșcani mun. Chișinău, fiind anunțat în căutare condamnatul Maica Pavel și anulată condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.03.2015, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei de 4 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și activități legate de circulația mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani. Termenul executării pedepsei condamnatului s-a dispus a fi calculat din momentul arestării.

4. Încheierea a fost atacată cu recurs de către avocatul Stoianova Olga în numele condamnatului Maica P., solicitând casarea acesteia cu respingerea demersului înaintat de Biroul de Probațiune Rîșcani, ca fiind unul prematur și neîntemeiat.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- în sentința din 31.03.2015, cât și de Biroul de Probațiune Rîșcani, mun. Chișinău au fost greșit constatate și introduse date de anchetă a cet. Maica Pavel referitor la domiciliu, fiind indicată adresa greșită XXXX, or, la examinarea pricinii urma să fie stabilită identitatea persoanei cu prezentarea actelor de identitate;

- Maica Pavel este posesor al buletinului de identitate XXXX și în acest document este aplicată ștampila cu indicarea domiciliului deferit de cel constat de instanța de judecată și în adresa care au fost expediate citațiile din numele biroului de probațiune și instanței de judecată;

- la momentul examinării cauzei penale la Judecătoria Buiucani, cât și la examinarea demersului biroului de probațiune, Maica Pavel avea adresa în XXXX și pe această adresă ultimul nu a fost citat;

- condamnatul a fost citat doar pe o singură adresă, evitându-se să fie citat și la toate adresele cunoscute;

- condamnatului nu i-a fost adusă la cunoștință obligația de a se prezenta la oficiul de probațiune, nici când sentința instanței a devenit definitivă, nici cunoștință cu obligația prevăzută de art. 167 alin. (1) lit. a) al Codului de executare, cu privire la respectarea prevederilor legislației execuțional-penale, acte, ce urmau a fi aduse la cunoștință în limba pe care o posedă cet. Maica P.;

- condamnatul în repetate ori s-a adresat Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cât și Curții Supreme de Justiție, pentru a fi eliberată sentința din 31.03.2015 tradusă în limba rusă, fapt confirmat prin copia cererii adresate la CSJ din 05.05.2015, copia cererii adresate Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05.10.2016, copia răspunsului nr. B-512SR din 05.05.2015;

- potrivit materialelor cauzei Biroului de Probațiune Rîșcani nu a stabilit locul de domiciliu a cet. Maica Pavel și nu i-a adus la cunoștință ultimului obligația de a se prezenta la biroul de probațiune;

- Biroului de Probațiune Rîșcani, mun. Chișinău a indicat că a primit răspunsul la interpelare adresată către ÎS „CRIS Registru”, prin care a fost informat, că Maica Pavel la 26.01.2002 a fost radiat din evidența de pe adresa: XXXXX și actualmente nu este înregistrat pe teritoriul RM. În adresa indicată BP Rîșcani a expediat citație, dar nu a fost prezentată informația sau careva proba privind recepționarea/nerecepționarea citației și informarea/neinformarea de către Biroul de Probațiune Rîșcani a condamnatului privind obligația care urmează a fi executată de ultimul, obligația de a se prezenta la Biroului de Probațiune;

- nu a fost probat faptul că condamnatului i s-a adus la cunoștință obligația de a se prezenta la biroul de probațiune și informația că a fost citat în corespundere cu prevederile art. 235-243, 319, 321 CPP;

- încheierea instanței conține date contradictorii privind respectarea procedurii de citare legală ale condamnatului la examinarea demersului înaintat și la materialele cauzei lipsește raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, recursul avocatului Stoianova Olga în numele condamnatului Maica Pavel, a fost respins, ca nefondat, cu menținerea încheierii.

6. Pentru a pronunța soluția dată, instanța de recurs a constatat că, la data de 20.07.2015 în Biroul de probațiune Rîșcani, mun. Chișinău a parvenit spre executare copia sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.03.2015, în privința condamnatului Maica Pavel, domiciliat în XXXXX.

După pronunțarea sentinței condamnatul a semnat angajamentul la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, unde a fost informat despre necesitatea de a se prezenta la biroul de probațiune în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.03.2015. Condamnatului Maica Pavel i-a fost expediată o citație la domiciliu pentru a se prezenta la biroul de probațiune Rîșcani la 30.07.2015, pentru a fi luat la evidență și explicarea modului de executare a pedepsei.

La 29.07.2015, în biroul de probațiune Rîșcani, a telefonat o persoană care s-a prezentat ca Popa Svetlana, fiind fosta soție a condamnatului Maica Pavel, care a comunicat că pe adresa sus-menționată acesta nu locuiește și locul de aflare al acestuia nu-l cunoaște, însă a comunicat un număr de telefon mobil XXXX.

La 30.07.2015, a fost contactat prin telefon condamnatul Maica Pavel, în legătură cu faptul că acesta nu locuiește pe adresa XXXXX și că trebuie în mod de urgență să se prezinte la biroul de Probațiune Rîșcani, mun. Chișinău. În timpul convorbirii, Maica Pavel a refuzat categoric să se prezinte la biroul de probațiune.

La interpelarea înaintată către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, la 12.08.2015, biroul de probațiune a primit răspuns, precum că Maica Pavel nu locuiește pe adresa XXX. Din discuțiile cu Curuliuc Elena domiciliată în XXXXX, aceasta a comunicat că de aproximativ de 2 ani Maica Pavel nu locuiește aici și careva informații despre el nu cunoaște.

La interpelarea înaintată către întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, la 18.08.2015, biroul de probațiune a primit răspuns, precum că Maica Pavel, a.n. XXX, a fost înregistrat la domiciliu în Republica Moldova pe adresa XXX. La 26.01.2002 a fost radiat din evidență la cererea personală, și actualmente nu este înregistrat cu domiciliu pe teritoriul Republicii Moldova.

Condamnatului Maica Pavel i-a fost expediată o citație la adresa XXXX, pentru a se prezenta la Biroul de probațiune Rîșcani la 18.09.2015, pentru a fi luat la evidență și explicarea modului de executare a pedepsei, în rezultat nu s-a prezentat.

La 10.11.2015, condamnatul Maica Pavel a fost contactat prin telefon și în timpul convorbirii cu șeful biroului de Probațiune, acesta a comunicat cu un ton ridicat, precum că el este cetățean al regiunii Transnistrene și nu se supune legislației Republicii Moldova.

La interpelarea înaintată către Inspectoratul de Poliție Buiucani, la 04.01.2106, biroul de probațiune a primit răspuns, precum că s-a stabilit, că pe adresa XXXXX locuiește mama acestuia Maica Nina, a.n. XXX, de una singură, care a declarat

că nu cunoaște locul aflării feciorului său. Vecinul acesteia, Botnari Dumitru, a.n. XXX, domiciliat XXXXX, a declarat că rareori îl observă pe Maica Pavel să vină pe la mama sa.

În contextul celor expuse mai sus, instanța de recurs a relevat că Maica Pavel a semnat angajamentul la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, unde a fost informat despre necesitatea de a se prezenta la biroul de probațiune în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 31.03.2015.

Ulterior, condamnatul Maica Pavel, fiind citat la locul de trai indicat în sentință, nu s-a prezentat la biroul de probațiune și s-a eschivat de la organul competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei, s-a eschivat cu rea-voință de la executarea pedepsei stabilite, nu s-a prezentat la citare, nu a respectat obligațiunile impuse prin sentința Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 31.03.2015, nu a îndreptățit încrederea acordată de instanța de judecată.

În același context, Colegiul penal a reținut că instanța corect a considerat oportună și necesară înlocuirea pedepsei penale sub formă de suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 4 ani închisoare, în privința condamnatului Maica Pavel cu pedeapsa închisorii, în vederea atingerii scopului pedepsei penale conform prevederilor art. 61 Cod penal și anume restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, prevenirea comiterii unor noi infracțiuni atât de către acesta, cât și de către alte persoane, precum și prevenirea cazurilor de eschivare cu rea-voință a condamnaților de la executarea pedepselor non-privative de libertate.

În cazul dat înlocuirea pedepsei este o măsură prevăzută de lege, proporțională în raport cu gravitatea și caracterul faptei comise și necesară într-o societate democratică, în vederea atingerii scopului pedepsei penale, or, faptul eschivării cu rea-voință de la executarea pedepsei stabilite de către Maica Pavel a fost confirmat pe deplin.

Prin urmare, instanța de recurs a conchis că corijarea condamnatului și atingerea scopului pedepsei penale, prevăzută la art. 61 Cod penal, pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către Maica Pavel a pedepsei stabilite prin sentință, în condiții de detenție, motiv pentru care recursul declarat a fost respins, cu menținerea încheierii.

7. Maica Nina, mama condamnatului Maica Pavel, declară recurs în anulare, solicitând casarea hotărârilor judecătorești de condamnare a fiului ei, expunându-și dezacordul său cu acestea, invocând circumstanțe de fapt.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin.(1) Cod de procedură penală, procurorul General și adjunctii lui, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la

Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Iar conform prevederilor art.401 alin.(1) pct.2) și 3) Cod de procedură penală, persoanele care, pe lângă cele expres prevăzute în norma citată supra, mai pot declara recurs în anulare, sunt inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal și partea vătămată, în ce privește latura penală.

Colegiul constată faptul că recursul în anulare este declarat nu de condamnatul Maica Pavel, ci de mama acestuia, care nu se încadrează în persoanele care pot declara recurs în anulare, stipulate în art.452 alin.(1) și art.401 alin.(1) pct.2) și 3) Cod de procedură penală.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, recursul în anulare este declarat de către o persoană, care nu are dreptul de a declara recurs în anulare, nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în alin. (1) art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestuia, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Maica Nina împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de 23 martie 2017.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir